

## 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ

### 1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SENARYOLARINA YÖNELİK SORU ÖRNEKLERİ

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce eğitim kurumu sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolarda yer alan kazanımlardan bazılarına yönelik soru örnekleri hazırlanmıştır.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, eğitim kurumu sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.



1. dönem konu soru dağılım tablolarına ulaşmak için karekodu okutunuz.



Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

**Not:** Soru örneklerinin kazanımları, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.



**Kazanım: SB.7.1.1. İletişimi etkileyen tutum ve davranışları analiz ederek kendi tutum ve davranışlarını sorgular.**

1. Ahmet ve arkadaşı Mehmet sosyal bilgiler dersinde ortak bir proje ödevi hazırlayacaklardır. Ne zaman proje için bir araya gelip bilgi alışverişinde bulunmak isteseler Ahmet, Mehmet'in fikirlerini dinlemez ve sürekli kendi düşüncelerini öne sürerek projeyi kendi istediği gibi yönlendirmeye çalışır. Mehmet ise bu durum karşısında sessiz kalır ve fikirlerini Ahmet ile paylaşmaktan çekinir. Sürecin sonunda proje istenilen başarıya ulaşamaz.

**A) Ahmet ve Mehmet'in bu proje sürecindeki tutum ve davranışlarını analiz ederek her ikisinin de iletişim biçimlerinin proje başarısını nasıl etkilediğini değerlendiriniz.**

Ahmet'in davranışları incelendiğinde onun tek taraflı ve baskın bir iletişim kurmaya çalıştığı ve karşısındaki kişiyi dinlemediği görülür. Bu tür bir davranış takım çalışmasında önemli olan işbirliği ve karşılıklı saygı ilkelerini zedeler. Mehmet'in ise sessiz kalması ve fikirlerini ifade edememesi pasif bir tutum sergilediğini gösteriyor. Ahmet Mehmet'in fikirlerini dikkate almadığı için proje başarısı olmuştur. Bu durum proje sürecinde yaratıcı ve farklı bakış açılarının devreye girmesini engellemiştir.

**B) Sizce bu projenin başarıya ulaşabilmesi için Ahmet ve Mehmet'in nasıl bir tutum sergilemeleri gerekirdi? Açıklayınız.**

Bu projenin başarıya ulaşabilmesi için Ahmet ve Mehmet'in etkili bir işbirliği içinde çalışmalarını gerekmektedir.

Etkili bir işbirliği ve iletişim farklı düşüncelerin bir araya gelmesiyle projeyi daha başarılı kılacaktır. Proje sürecinde Ahmet Mehmet'in fikirlerine saygı duyarak onu dinlemeli ve onun da projeye katkıda bulunmasını sağlamalıdır.

Her iki tarafın da düşüncelerini ifade edebileceği bir ortam projeyi daha zengin ve başarılı hale getirecektir.

Mehmet sessiz kalmak yerine fikirlerini daha cesur bir şekilde dile getirmeli ve Ahmet'le fikirlerini paylaşmaktan çekinmemelidir. Açık iletişim her iki tarafında birbirini anlamasına ve birlikte daha yaratıcı çözümler üretmesini sağlar.

Projede görev dağılımı ve sorumluluk paylaşımı yapılmalı her iki taraf da katkılarına göre projeye geliştirilmelidir.

Bir kişinin tüm kararlara hakim olması projeyi tek taraflı yapar ve çeşitlilikten uzaklaştırır.



**Kazanım: SB.7.1.2. Bireysel ve toplumsal ilişkilerde olumlu iletişim yollarını kullanır.**

2. Aynı dili konuşanlar değil, aynı duyguları paylaşanlar anlaşabilir.

**Mevlana, bu sözüyle iletişimde neyin önemine vurgu yapmıştır? Açıklayınız.**

Mevlana bu sözüyle empati kurmanın önemine vurgu yapmıştır.

Empati bireyin kendini karşısındaki kişinin yerine koyması onun duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışmasıdır.

Birey empati yoluyla iletişim kurduğu kişinin duygularını anlayabilir, empati ile daha olumlu bir iletişim kurulabilir. Böylece iletişim kuramamaktan kaynaklanan sorunlar azalabilir hatta zamanla ortadan kalkabilir

**Kazanım: SB.7.1.4. İletişim araçlarından yararlanırken haklarını kullanır ve sorumluluklarını yerine getirir.**

3. Bilgin, genel ağda tuttuğu takımın önemli bir oyuncuyu transfer ettiği ile ilgili bir haber okumuştur. Bunu arkadaşlarıyla paylaşan Bilgin'e arkadaşlarından biri, takımın resmî genel ağ sitesinde böyle bir haberin yer almadığını dolayısıyla bu haberin doğru olmayabileceğini söyler. Birkaç gün sonra da haberin asılsız olduğu ortaya çıkar.

**Buna göre kamuoyunu yanlış yönlendiren bu tür haberler karşısında nasıl hareket edilmesi gerektiğini yazınız.**

Bu durumda sorgulayıcı olmak yazılı, görsel, sözlü mesajların doğruluğu konusunda şüphe ile yaklaşmak gerekir. Bağımsız ve güvenilir kaynakları takip etmek, eleştirel düşünmek, doğru bilgi almak bakımından önemlidir.



**Kazanım: SB.7.2.1. Osmanlı Devleti'nin siyasi güç olarak ortaya çıkış sürecini ve bu süreci etkileyen faktörleri açıklar.**

4. Osmanlı Devleti'nin uyguladığı iskân politikasının Balkanların Türkleşme ve İslamlaşmasına nasıl katkı sağladığını açıklayınız.

Osmanlı Devleti'nde Balkanlarda yeni fethedilen yerlere Anadolu'dan gelen insanların yerleştirildiği iskân politikası uygulandı. Bu politika ile doğudan gelen Türk-Müslüman toplulukları Balkanlarda yeni fetheden topraklara yerleştirildi. Fethedilen yerlerin yönetimi için siyasi, askeri, sosyal ve ekonomik kurumlar oluşturuldu. Bu yerlerde kalıcılığı sağlamak için farklı kültürlerle saygılı onların gönlünü kazanacak politikalar üretildi. Önceki yönetimlere göre daha adil vergi alındı. Gayrimüslim tebaanın güvenliği ve huzuru sağlandı. Temel ihtiyaçları karşılandı. Fethedilen topraklara cami köprü medrese hastane çeşme ve yollar yapıldı. Buralarda yaşayan yerli halkın inançlarına gelenek ve göreneklerine müdahale edilmedi.

**Kazanım: SB.7.2.2. Osmanlı Devleti'nin fetih siyasetini örnekler üzerinden analiz eder.**

5. II. Mehmet'in İstanbul'un Fethi için top dökümüne önem vermesinin nedenini açıklayınız.

2. Mehmet top dökümüne önem vermiştir. Çünkü İstanbul'un sağlam surları vardı ve o güne kadar dökülen topların hiçbiri bu surların tamamen yıkılarak aşılmasında etkili olamamıştı.